

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 76/05, 100/07-
autentično tumačenje, 97/08 i 44/10), u članu 11. stav 1. posle tačke 14) dodaje se
tačka 14a) koja glasi:

„14a) predlaže Ministarstvu nacionalni okvir kvalifikacija za nivo visokog
obrazovanja;”.

Član 2.

U članu 22. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Studentske konferencije imaju svojstvo pravnog lica koje stiču upisom u
sudski registar u skladu sa zakonom. ”

Član 3.

U članu 23. posle tačke 8) dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) utvrđuje nacionalni okvir kvalifikacija za nivo visokog obrazovanja, na
predlog Nacionalnog saveta; ”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

Akt iz stava 1. tačka 8a) ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku
Republike Srbije”.

Član 4.

U članu 90. stav 7. reč: „šest” zamenjuje se rečju: „četiri”.

Član 5.

U članu 124. stav 3. menja se i glasi:

„Studenti upisani u prvu godinu osnovnih studija školske 2006/2007,
2007/2008, 2008/2009. i 2009/2010. godine zadržavaju pravo da se finansiraju iz
budžeta najduže godinu dana po isteku redovnog trajanja studija.”

Stav 5. menja se i glasi:

„Visokoškolska ustanova za studente iz stava 3. ovog člana uređuje
odgovarajući način izvođenja nastave, odnosno polaganja ispita u okviru propisanog
broja ispitnih rokova.”

Član 6.

Odredba člana 4. ovog zakona (izmenjeni član 90. stav 7) primenjuje se od
školske 2014/2015. godine.

Broj ispitnih rokova u školskoj 2012/2013. godini je šest, a u školskoj
2013/2014. godini je pet, a termini održavanja ispitnih rokova utvrđuju se statutom
visokoškolske ustanove.

Član 7.

Izuzetno od odredaba člana 88. Zakona, student može da se u narednoj godini finansira iz budžeta ako u školskoj 2011/2012. godini ostvari najmanje 48 ESPB bodova i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa ovim zakonom, odnosno ako u školskoj 2012/2013. godini ostvari najmanje 50 ESPB bodova i rangira se u okviru broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa ovim zakonom.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o visokom obrazovanju donet je 2005. godine, posle pristupanja naše zemlje Bolonjskom procesu, kao procesu stvaranja evropskog prostora visokog obrazovanja i povećanja međunarodne kompetitivnosti evropskih visokoškolskih institucija, uz očuvanje nacionalnih, kulturnih i jezičkih specifičnosti.

Donošenjem Zakona otpočela je reforma sistema visokog obrazovanja, čiji su se glavni ciljevi sastojali u: povećanju efikasnosti sistema visokog obrazovanja; uvođenju trostepenog sistema studija; uvođenju standarda i procedura vrednovanja visokoškolskih ustanova i studijskih programa kao sredstvu osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja; uključivanju studenata kao partnera u procesu visokog obrazovanja i promovisanju mobilnosti nastavnika i studenata.

U procesu primene Zakona, uočene su određeni problemi, te se radi otklanjanja uočenih problema u funkcionisanju sistema visokog obrazovanja, pristupilo izradi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predlogom zakona, članom 1. propisuje se da Nacionalni savet za visoko obrazovanje, telo obrazovano radi obezbeđivanja razvoja i kvaliteta visokog obrazovanja, pored ostalih nadležnosti ima i nadležnost da ministarstvu nadležnom za poslove visokog obrazovanja predlaže nacionalni okvir kvalifikacija za nivo visokog obrazovanja, a članom 3. Predloga zakona da ministarstvo nadležno za poslove visokog obrazovanja utvrđuje nacionalni okvir kvalifikacija za nivo visokog obrazovanja, o čemu donosi akt koji se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Na ovaj način se stvara pravni okvir za donošenje nacionalnog okvira kvalifikacija za nivo visokog obrazovanja, čime Republika Srbija ispunjava obavezu koju je preuzela pristupanjem Evropskom prostoru visokog obrazovanja i potpisivanjem Bolonjske deklaracije, da utvrdi nacionalni okvir kvalifikacija za nivo visokog obrazovanja, koji je usaglašen sa evropskim okvirom kvalifikacija.

Članom 2. Predloga zakona predviđeno je da Studentska konferencija univerziteta Srbije i Studentska konferencija akademija strukovnih studija imaju status pravnog lica. Pristupanjem studentskih konferencija Evropskoj studentskoj uniji stvorena je potreba za formalnim statusom pravnog lica. Pošto prava i obaveze koje iz tog statusa proizilaze, između ostalih i mogućnost otvaranja odgovarajućeg računa kod banke, omogućavaju da studentske konferencije ravnopravno konkurišu sa ostalim članicama Evropske studentske unije za projekte namenjene tim organizacijama, predviđena je navedena dopuna Zakona.

Članovima 4. i 6. Predloga zakona, predviđeno je da se u narednom periodu u trajanju od dve školske godine postepeno smanji broj ispitnih rokova sa šest, na četiri ispitna roka počev od školske 2014/2015. godine. Na ovaj način se stvaraju uslovi da visokoškolske ustanove težište u organizaciji studija usmere na obezbeđivanje i povećanje kvaliteta i efikasnosti nastavnog procesa.

Članovima 5. i 7. Predloga zakona je, radi zaštite interesa studenata, umanjenja efekata ekonomske krize, zbog izvesnog finansijskog opterećenja po osnovu plaćanja školarine i gubitka prava iz oblasti studentskog standarda za veliki broj studenata, kao izuzetak od člana 88. Zakona, predviđeno da student može da se i u školskoj 2012/2013. godini finansira iz budžeta, ako u školskoj 2011/2012. godini ostvari najmanje 48 ESPB bodova, odnosno ako u školskoj 2012/2013. godini ostvari najmanje 50 ESPB bodova, i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta, u skladu sa Zakonom. Naime, na uzorku od oko 80 % fakulteta procenjeno je da je samo oko 20% studenata u školskoj 2011/2012. godini ostvarilo 60 ESPB bodova.

Takođe je, radi stvaranja uslova da zadrže status studenata koji se finansiraju iz budžeta do ispunjenja svih preostalih obaveza u obimu od oko 46 ESPB bodova, predviđeno da studenti upisani u prvu godinu osnovnih studija školske 2008/2009, odnosno 2009/2010. godine zadržavaju pravo da se finansiraju iz budžeta najduže godinu dana po isteku redovnog trajanja studija. Ovakvo rešenje je korisno i zbog toga što se status studenta u pogledu finansiranja utvrđuje upisom u narednu školsku godinu u oktobru mesecu i nije predviđena tehnika izmene tog statusa u toku školske godine.

Takođe je predviđeno da za studente na koje se odnose navedene izmene iz člana 5. Predloga zakona, visokoškolska ustanova, radi obezbeđivanja uslova za efikasno ispunjenje preostalih obaveza u što kraćem roku, uredi odgovarajući način izvođenja nastave, odnosno polaganja ispita, a u okviru broja ispitnih rokova utvrđenih članom 90. stav 7. Zakona.

IV. SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije. Kako su u budžetu Republike za 2012. godinu planirana sredstva za finansiranje školarina u školskoj 2011/2012. godini za studente koji su u školskoj 2010/2011. ostvarili najmanje 48 ESPB bodova i koji su se u školskoj 2011/2012. godini rangirali u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta i kako je Zakonom propisano da se budžetska kvota za finansiranje studija može povećati najviše do 20%, produženje finansiranja školarina kako je predviđeno članom 5. ovog zakona i u školskoj 2012/2013. godini neće imati efekat uvećanja potrebnih finansijskih sredstva za tu namenu u budžetu Republike za tekuću godinu. Do uvećanja potrebnih sredstava u budžetu Republike za tekuću godinu neće dovesti ni produženje perioda od šest meseci, na period od godinu dana, za ostvarivanje prava na finansiranje iz budžeta za studente upisane u prvu godinu osnovnih studija u školskoj 2008/2009, odnosno 2009/2010. godini jer se normativi za finansiranje visokoškolskih ustanova utvrđuju na godišnjem nivou, a visokoškolske ustanove nisu u drugoj polovini godine podnele zahtev za smanjenje normativa.

V. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA ZAKON STUPI NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE“

Imajući u vidu potrebu prilagođavanja rada visokoškolskih ustanova rešenjima koja su predložena ovim zakonom, neophodno je da pre početka školske 2012/2013. godine Zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje ovog zakona po hitnom postupku jesu u činjenici da se njime uvode izmene koje bi trebalo da se primenjuju prilikom upisa studenata u školsku 2012/2013. godinu, pa bi se donošenjem ovog zakona po hitnom postupku obezbedile pravne pretpostavke blagovremene primene njegovih rešenja i sprečilo nastupanje eventualnih štetnih posledica po rad visokoškolskih ustanova.